

Voorzitter

aan bij de opmerkingen van mevrouw Van Vliet.

De **voorzitter**: Mevrouw Hermann, nu tekent zich een Kamer-meerderheid af die vindt dat er wel gestemd moet worden.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Ook de PvdA-fractie sluit zich aan bij de opmerkingen van mevrouw Van Vliet.

De **voorzitter**: Ik verzoek de leden in het vervolg iets sneller te reageren. In eerste instantie leek het erop dat de Kamer het verzoek van mevrouw Hermann steunde. Het wordt zo wat ingewikkeld. Mevrouw Hermann mag reageren.

Mevrouw **Hermann** (GroenLinks): Voorzitter! Ik ben het met de geachte collegae eens dat zich tijdens het debat een duidelijke beleidslijn ontwikkelde. Mijn excuses aan de minister dat ik dit verzoek om uitstel doe; maar aangezien een aantal van mijn fractiegenoten in het buitenland verblijft, is het voor mijn fractie nu niet mogelijk een compleet standpunt te bepalen.

De **voorzitter**: Uit de reacties van de verschillende fracties maak ik op dat men de lichte neiging heeft om toch te gaan stemmen. Ik geef de Kamer in overweging dat ik normaal gesproken aan het verzoek om uitstel van stemmingen voldoe, ook als één fractie om uitstel vraagt.

In die zin stel ik de Kamer voor, het verzoek van mevrouw Hermann te steunen en volgende week over deze twee wetsvoorstellen te stemmen. Mocht iemand het daar niet mee eens zijn, dan hoor ik dat graag.

Mevrouw **Van Vliet** (D66): Het weegt voor mijn fractie wel zwaar dat de Eerste Kamer nog in de gelegenheid moet zijn de wetsvoorstellen voor het kerstreces te behandelen.

De **voorzitter**: Met de Eerste Kamer is afgesproken dat alle voorstellen die voor 27 november worden toegezonden, nog voor de kerst behandeld worden. Dus wat dat betreft is er geen enkel probleem.

Dan stel ik voor, overeenkomstig mijn voorstel te besluiten.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Justitie (VI) voor het jaar 1999 (26200-VI)**, en over:

- de motie-Van de Camp/Halsema over extra uitgaven in verband met asielzoekers (26200-VI, nr. 21);
- de motie-Van de Camp c.s. over het geweldsniveau van het videospel "Carmaggedon II" (26200-VI, nr. 22);
- de motie-Van de Camp over geweld op straat en alcoholgebruik (26200-VI, nr. 23);
- de motie-De Wit over de uurvergoeding voor gefinancierde rechtshulp (26200-VI, nr. 24);
- de motie-Dittrich over de gemiddelde uurvergoeding voor asielzaken (26200-VI, nr. 25);
- de motie-Halsema over het horen van buitenlandse opsporingsambtenaren (26200-VI, nr. 26);
- de motie-Halsema c.s. over de overdracht van het beheer over de politie (26200-VI, nr. 27);
- de motie-Halsema over kwaliteitsverbetering in de asielprocedure (26200-VI, nr. 28);
- de motie-Halsema over een onderzoek van de Algemene Rekenkamer naar het functioneren van de IND (26200-VI, nr. 29).

(Zie vergadering van 5 november 1998.)

De artikelen 1 t/m 4, de begrotingsstaat, onderdeel uitgaven en verplichtingen, de begrotingsstaat, onderdeel ontvangsten, de begrotingsstaat, onderdeel agent-schappen, en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

De heer **Van de Camp** (CDA): Mevrouw de voorzitter! De CDA-fractie heeft vorige week bij de begrotingsbehandeling van Justitie gewezen op een ernstig financieel probleem in deze begroting. Naar alle waarschijnlijkheid zullen de uitgaven voor de opvang en onderzoek van asielzoekers de thans voorgestelde begroting met een aanzienlijk bedrag overschrijden. Wij

verwachten dat het zal gaan om een bedrag van 800 mln. Wij hebben voorgesteld om een nota van wijziging op de begroting in te dienen. Het kabinet heeft echter laten weten daar op voorhand niet toe bereid te zijn. Wij betreuren dat. Van de andere kant lijkt het de CDA-fractie niet verantwoord om die reden tegen de begroting te stemmen. Er komt dus helaas geen nota van wijziging. Wij zullen het kabinet kritisch volgen bij de Voorjaarsnota en vervolgens voor de begroting van Justitie stemmen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat het wetsvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.

Op verzoek van de heer Van de Camp stel ik voor, de motie-Van de Camp c.s. (26200-VI, nr. 22) en de motie-Van de Camp (26200-VI, nr. 23) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

Mevrouw **Halsema** (GroenLinks): Voorzitter! Gezien de reacties van de minister en de staatssecretaris in tweede termijn, wil ik niet al mijn moties in stemming brengen. Minister Korthals toonde zich gevoelig voor de klacht dat de feitelijke overdracht van politie pas zou plaatsvinden voorafgaand aan bespreking van herziening van de Politiewet door de Tweede Kamer. Hij zegde toe hierover in het kabinetsbe-raad te spreken. In afwachting van de brief die hij hierover naar de Kamer zendt, wil ik de motie op stuk nr. 27, mede namens de heren Schutte en Rouvoet, aanhouden tot uiterlijk de tweede week van december.

Ik trek de motie op stuk nr. 28 over kwaliteitsverbetering in de asiel-procedure in. De toezegging van de heer Cohen om dit te bezien bij herziening van de Vreemdelingen-wet, komt voldoende tegemoet aan de wens van GroenLinks.

Wat de motie op stuk nr. 29 betreft, dient naar het oordeel van GroenLinks de staatssecretaris in staat te worden gesteld zijn plannen voor verbetering van de kwaliteit van de werkwijze en organisatie van de IND uit te voeren. De geschiedenis van de IND van de afgelopen jaren

Halsema

leert echter dat zorg over het effect van maatregelen op zijn plaats blijft. Ik houd daarom ook deze motie tot nader orde aan.

De **voorzitter**: Mevrouw Halsema trekt haar motie (26200-VI, nr. 28) in.

Op haar verzoek stel ik voor, de motie-Halsema c.s. (26200-VI, nr. 27) en de motie-Halsema (26200-VI, nr. 29) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

De heer **Dittrich** (D66): Voorzitter! Mijn opmerking gaat over de motie op stuk nr. 25, de gemiddelde uurvergoeding voor asielzaken aan advocaten die asielzoekers bijstaan. De staatssecretaris heeft toegezegd een brief aan de Kamer te sturen. We hebben die nog niet ontvangen. Ik houd de motie aan totdat wij de brief hebben gekregen. Ik ga ervan uit dat dit op korte termijn zal zijn.

De **voorzitter**: Op verzoek van de heer Dittrich stel ik voor, zijn motie (26200-VI, nr. 25) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

In stemming komt de motie-Van de Camp/Halsema (26200-VI, nr. 21).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, het CDA, het GPV, de RPF en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-De Wit (26200-VI, nr. 24).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP en GroenLinks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Halsema (26200-VI, nr. 26).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat deze motie is verworpen met dezelfde stemverhouding als de vorige.

Ik geef gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring achteraf.

Justitie (begroting)

De heer **Vos** (VVD): Voorzitter! Ik heb gevraagd namens de VVD-fractie iets te mogen zeggen over de motie op stuk nr. 21. De VVD heeft die motie afgewezen. De VVD heeft begrip voor het feit dat nu niet alle financiële informatie over de asielzoekersproblematiek direct op tafel kan komen. Dat laat echter onverlet dat de VVD er groot belang aan hecht dat de Kamer periodiek en met grote regelmaat geïnformeerd wordt over de financiële perikelen. De VVD zal de vinger strak aan de pols houden. Samengevat, was er geen reden om nu voor deze motie te stemmen.

De vergadering wordt van 15.15 uur tot 15.30 uur geschorst.

Aan de orde het debat naar aanleiding van het algemeen overleg op 27 oktober 1998 en op 3 november 1998 over **het asielbeleid**.

De heer **Dittrich** (D66): Mevrouw de voorzitter! Vorige week vond het debat plaats over de Bosnische asielzoekers. De Kamer heeft de regering toen het groene licht gegeven om veel Bosniërs naar veilige meerderheidsgebieden in Bosnië terug te sturen. Het gaat hierbij om mensen die een voorwaardelijke vergunning tot verblijf hebben. Op zichzelf is dat al een pijnlijke beslissing. Immers, deze Bosniërs met die voorwaardelijke vergunning wonen niet in de centrale opvang maar misschien wel in rijtjeshuizen, zij hebben kinderen op school en zijn in meer of mindere mate ingeburgerd. En toch zullen zij terug moeten naar Bosnië, omdat uit het ambtsbericht over Bosnië blijkt dat het in meerderheidsgebieden veilig genoeg is om terug te keren als mensen tot die bepaalde meerderheidsgroep behoren. Uit het ambtsbericht blijkt voorts dat de UNHCR dat ook vindt.

Er is politieke commotie ontstaan over de stelling van diverse fracties in het debat van vorige week, dat ook A-statushouders zouden moeten

kunnen terugkeren. D66 nam van de desbetreffende partijen eigenlijk het minst vergaande standpunt in en stelde voor om A-statussen van Bosniërs die korter dan drie jaar geleden zijn verleend, opnieuw te beoordelen in een individuele procedure. Zou uit die herbeoordeling blijken dat men veilig kan terugkeren naar een meerderheidsgebied en dat men geen gegronde redenen kan aanvoeren op grond waarvan een terugkeer onmogelijk is, dan zou, wat D66 betreft, die A-status kunnen worden ingetrokken.

Waarom hebben wij dat voorgesteld in het debat van vorige week? Voor de beantwoording van die vraag wijs ik op het volgende citaat: "Het uitgangspunt van het Vluchtelingenverdrag en artikel 15 van de Vreemdelingenwet is de noodzaak van tijdelijke bescherming tegen mogelijke daden van vervolging. Indien deze tijdelijke bescherming niet meer noodzakelijk is, dan kan de A-status worden ingetrokken. In zo'n geval zal in het kader van regulier toelatingsbeleid worden beoordeeld of de betrokken vreemdeling in aanmerking komt voor toelating op andere gronden." Dit is een citaat van staatssecretaris Schmitz en het staat in de statusnotitie van 18 april 1996.

Wat D66 vorige week heeft voorgesteld, staat dus eigenlijk in artikel 15 van de Vreemdelingenwet. Uit het ambtsbericht over Bosnië van 31 juli blijkt dat de UNHCR het veilig genoeg vindt voor Bosniërs om naar de meerderheidsgebieden terug te keren. Het argument dat dit standpunt alleen geldt voor mensen die voorwaardelijk in Nederland zijn, vond ik vorige week niet sterk. En dat vind ik nog steeds niet sterk. Immers, wat maakt het voor de wederopbouw en de veiligheid in Bosnië uit welk type vergunning de Bosnische asielzoeker in Nederland gekregen heeft? Het criterium is immers of het in Bosnische meerderheidsgebieden veilig is. De UNHCR wil toch niet beweren dat je een verschil in veiligheid mag maken en dat iemand met een voorwaardelijke vergunning in Bosnië meer risico mag lopen dan een A-statushouder?

Mevrouw **Halsema** (GroenLinks): De heer Dittrich zegt dat het in principe geen verschil mag uitmaken of iemand een A-status krijgt of een